

Landsbyvisioner – Freerslev

INDHOLD:

Natur og miljø

Historisk baggrund og værdier

Byudvikling

Infrastruktur

Kultur og det sociale liv

Mange kender sikkert kun landsbyen Freerslev vest for Hillerød, som husene ved A6, hvor man pludselig kun må køre 50 kilometer i timen. Man når lige at sænke farten (et par fartmålere hjælper processen) og så er man pludselig ude af landsbyen, hvorefter farten atter kan indstilles til 80 km i timen. ”Sikke et sted at bo”, tænker du måske – for trafikken larmer og i myldretiden dannes der lange køer af biler og lastbiler.

Men Freerslev er langt mere end anonyme huse ved en trafikeret hovedvej.

Natur og miljø

Landsbyen ligger smukt placeret mellem marker og skov. Landskabet er et bølget, dyrket og åbent morænelandskab. Man kan stadig fornemme de blokudskiftede udflyttede gårde, der ligger på eller ved markblokkene efter landboreformernes gennemførelse fra ca. 1750 – 1810; udskiftningen ses i landskabet, da der flere steder stadig er levende hegn og diger, der tydeligt adskiller jordene mellem nabogårdene. I En beskrivelse fra 2011, udarbejdet af Hillerød Kommune, betegnes landskabet omkring Freerslev som særligt karakteristisk og ”der bør arbejdes på at bevare hegn og diger, der er med til at fortælle udskiftningshistorien” Se link: [Hillerod.dk.omraade 4](http://Hillerod.dk.omraade).

Skoven tæt ved landsbyen hedder Freerslev Hegn. Skoven har været anvendt til klapjagter for kongehuset helt frem til 1970’erne, hvor der blev udsat fasaner. Freerslev Hegn er nu bedre kendt som et godt svampested, da skoven har en varieret vegetation, ligesom der er flere sumpede områder.

Historisk baggrund og værdier

Der er flere fortidsminder efter tidlige bosættelser nær Freerslev. De ældste er 2 langdysser (eller langhøje) fra stenalderen. Den ene langdysse ligger i Freerslev Hegn og er dateret til 3950 – 2801 fkr. Den anden langdysse er for nylig gjort tilgængelig for offentligheden via en gangsti fra Peder Oxes Allé og ligger på østsiden af Freerslev Hegn, lige op af Gammel Kielskov eller Keldskov. Denne langdysse har en rokkesten og er knyttet til en sagnkonge ved navn Keld. Navnet ”Keld” fremgår i flere stednavne i lokalområdet, fx Keldsvang og Kjeldshøj.

Freerslev og Nørre Herlev er nok de ældste landsbyer i området. Freerslev var i middelalderen et selvstændigt sogn under Strø Herred. Kirken i Freerslev overdragedes i 1170'erne til Æbelholt Kloster af biskop Absalon og hørte til klostret frem til år 1555, hvor kirken blev nedlagt. Materialerne blev brugt til korforlængelse i Nørre Herlev kirke og sognefolket skulle nu til Nørre Herlev for at høre guds ord.

Udskiftningen af marker og udflytningen af gårde i Freerslev skete stort set i løbet af år 1785. Landsbyen havde inden udskiftningen 17 gårde, hvoraf 10 flyttede ud straks. Der er stadig 4 gårde tilbage i landsbyen. Bendtsgaard og Andersgård fik arvefæste (senere selveje) allerede i 1788. De øvrige fik det i 1791. Bendtsgaardens stuehus er opført før 1770. Store dele af Andersgårds fire længer er fra 1700tallet eller ældre. Den fremtræder som en af de bedst bevarede gårde i området.

arkivdk

Foto af Andersgården i Freerslev.

Venligst udlånt af Museum Nordsjælland -
Hillerød

I 1960'erne og 70'erne blev der opført meget nybyggeri i fleste landsbyer i området – men ikke i Freerslev. Det er derfor let at få øje på de tilbageværende gårde i landsbyen og de udskiftede gårde i det åbne land og området fremstår som en fortælling om landbrugets betydning for mennesker igennem tiden med sine levende hegn og diger.

Der har igennem årene været et stærkt fællesskab i Freerslev og de omliggende ejendomme. Dette afspejlede sig i hverdagen, fx ved høst, hvor alle hjalp til, og ved fester, fx sølvbryllupper, hvor de omkringboende lavede æresport og "vækkede" brudeparret, der til gengæld (overraskende nok) havde et kæmpe morgenbord parat. Helt frem til 00'erne mødtes man hvert år til tøndeslagning på Bendtsgaarden (fastelavn), ligesom der blev arrangeret sommerfester, hvor alle var inviteret. Men i takt med at afhængigheden af fællesskabet er aftagende og "den gamle generation" er svundet ind er disse traditioner stille på vej ud.

Byudvikling

Grundlæggende er borgerne glade for at Freerslev ligger midt i det åbne land med bølgende marker på alle sider. I landsbyen er man ikke flere end at man kender hinanden – og det værdsættes. Der er ikke noget ønske om yderligere by udvikling. Borgerne ønsker at få en omfartsvej, så Freerslev landsby kan blive en sammenhængende landsby, og ikke som nu 2 adskilte samfund.

Infrastruktur

Der er en rigtig god busforbindelse til og fra Freerslev med bus 600S, der kører mellem Hillerød og Roskilde. Bussen går i myldretiden cirka hvert kvarter.

Ligeledes glæder landsbyens beboere sig over, at have fået et hurtigt fibernet for nylig.

Som kuriosum kan nævnes, at der var et trinbræt ved Freerslev Hegn, så borgere kunne rejse med toget mod Hillerød eller Frederiksværk. Togstrækningen var i brug fra 1897 til 1950. Den gamle togbane fungerer nu som en smuk (og meget lige) cykelsti, der løber fra Freerslev Hegn, via Tirsdagsskoven, til Hillerød Vest.

Borgernes højeste ønske er at få en omfartsvej uden om landsbyen, da mange tusinde lastbiler kører igennem Freerslev Landsby med al muligt tungt gods, fx byggematerialer og byggeaffald - døgnet rundt. Vejen er ødelagt med revner og er ude af niveau flere steder. Der er 17 store brønddæksler midt på vejen, som er ude af niveau, hvorved alle store lastbiler med anhænger laver rystelser i husene. Sokler og murværk er revnet i flere af husene. Vejbelægningen er ikke fornyet de sidste 20 år og henvendelser fra borgerne til Vejdirektoratet har ikke haft nogen effekt. Ønsket om støjdæmpende vejbelægning (som benyttes mange andre steder), er umiddelbart blevet afvist af vejdirektoratet.

Alternativt ønsker borgerne at der bliver etableret ”Mini rundkørsler” i begge ender af landsbyen. Her kunne der stå skilte med ”Velkommen til Freerslev”. Dette initiativ kan med sikkerhed sænke

hastigheden og mindske de voldsomme rystelser. En sænkning af støjniveauet fra vejen ville være en yderligere gevinst.

Også **flyvepladsen i Freerslev** bidrager med støj, særligt på helligdage med godt vejr. Borgerne i Freerslev har med underskrifter fra 90% af beboerne kæmpet imod udvidelser af flyvepladsen og ønsker fortsat at flyvepladsen indskrænkes mest muligt og ser gerne, at området ændrer status, så det ikke længere er muligt at få tilladelse til at udvide med støjende aktiviteter.

Bortset fra problemerne med hovedvejen og flyvepladsen er Freerslev et godt sted at bo.

Kultur og det sociale liv

Mange af borgerne i Freerslev har boet dér i mange år – ja nogle i flere generationer. Nye tilflyttere bydes velkommen og der er et ønske om at de bliver en aktiv del af fællesskabet. Der er tradition for at kende hinanden og hjælpe hinanden med stort og småt.

Landsbyen har etableret en FaceBook gruppe med det sigende navn "Vi har det dejligt i Freerslev". Platformen bruges til lidt af hvert; alt fra opmærksomhed på mistænkelige personer, der lusker rundt, eller at nogen har fået for meget brænde hjem og gerne vil dele med naboerne.

Borgerne i Freerslev holder sommerfest sammen hvert andet år på Freerslevhus Oplevelsescenter, der ligger i skovbrynet ved Freerslev Hegn. Huset var tidligere en skovløber ejendom, men er nu en aktivitet under Hillerød Ungdomsskole og der er bålhytte, shelter og klatretårn.